

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

1

בפני כב' השופט נמרוד פלקס

[Redacted]

התובעת/האם

נגד

[Redacted]

הנתבע/האב

2

פסק דין

3

1. תביעת מזונות שתי קטינות, המוגשת באמצעות אמן, כנגד אביהן. הקטינות, ילידת יום 07.07.09 יום 09.09.09 (שתיהן יחדיו להלן – "הקטינות"), נמצאות במשמורת אמן ומתגוררות יחד עמה בבית הוריה בעיר [Redacted]. מאידך, האב מתגורר יחד עם שלושת בניהם המשותפים של הצדדים, אשר גילם 14, 13 ו- 11 שנים (שלושתם יחדיו להלן – "הקטינים"), שהינם במשמורתו, בבית המשותף של האם והאב (שניהם להלן – "הצדדים") בעיר [Redacted].

10

2. עד לפירוד הצדדים במחצית שנת 2011, התגוררו הצדדים וחמשת ילדיהם בבית משותף ב[Redacted]. לאחר הפירוד ונוכת הליכים שונים שהתקיימו בבית משפט זה, אשר אין צורך לפרטם, עברו כאמור האם והקטינות להתגורר בבית הנרי האם [Redacted] ואילו האב נותר להתגורר עם הקטינים [Redacted]. בעת הזו מתקיימים מפגשים שבועיים בין מי מהורים לבין הילדים שאינם במשמורתו במרכזי הקשר [Redacted].

16

3. לכתחילה הוגשה התביעה דנן, באמצעות האם, בגין מזונות הקטינים והקטניות גם יחד וכן למזונות אישה. ברם, הואיל והקטינים במשמורת האב, המכלכל אותם, והאם אף אינה טוענת כי היא מוציאה בגינם הוצאה כלשהי, תזרה בה האם מתביעת המזונות באשר לקטינים וכן מתביעתה למזונות אישה, ונותרה אך תביעת המזונות בגין הקטינות.

21

4. ככתב תביעתה, אשר הוגש בחודש 9/11, פירטה האם, כי צרכי הבת [Redacted] הם סך 950 ₪ לחודש, ואילו צרכי הבת [Redacted] הם 1,500 ₪ לחודש. הסכומים האמורים אינם כוללים את רכיב המדור. למותר לציין, כי האם לא תמכה טענותיה באשר לצרכי הקטינות בראיה

24

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1 כלשהי. בתצהיר עדותה הראשית הראשון, אשר הוגשה בחודש 1/12, שבה האם וטענה
2 לאותן הוצאות עבור הקטינות.
3
- 4 5. בחודש יולי 2013 הגישה האם תצהיר עדות ראשית מעדכן, ובו פירטה הוצאות שונות
5 בתכלית בגין הקטינות. בתצהירה זה פירטה האם, כי צרכי הבת [REDACTED] מגיעים לכדי 2,200
6 ₪ לחודש, ואילו צרכי הבת [REDACTED] מגיעים לכדי 2,300 ₪ לחודש. זאת לא כולל חלקן של
7 הקטינות במדור האם והקטינות גם יחד, אשר הועמד על ידי האם על סך 2,112 ₪. אף כאן
8 לא טרחה האם לתמוך טענותיה באשר לצרכי הקטינות בראיה כלשהי, וממילא לא מצאה
9 לנכון להטביר הכיזד זה "קפצו" צרכי הקטינות (ללא רכיב המדור) לכדי פי שניים משהיו
10 שתיים קודם לכן, על הוגשו תביעתה ותצהיר עדותה הראשית הראשון.
11
- 12 6. האב לא פירט גרסה בהורה באשר לצרכי הקטינות, אך יחד עם זאת טען כי טענות האם
13 בעניין זה מופרזות כן העיד, שעובר לפירוד התקיימו הצדדים וחמשת ילדיהם יחדיו,
14 מהכנסה חודשית של 5,000 ₪ בלבד. באשר לטענת האב בעניין הכנסתו טענה האם,
15 כתביעתה, כי לראשון הכנסה חודשית בסך 2,500 ₪ מעבודתו כמורה, סך 1,500 ₪ הבטחת
16 הכנסה, וכן סך 6,000 ₪ מעבודתו ככותב מזוזות. הכנסה אחרונה זו אינה מדווחת כנטען
17 לרשומות המס. יוער, כי בתצהיר עדותה הראשית "קפץ" לו לפתע סכום השתכרותו הנטענת
18 של האב מכתובת מזוזות לכדי 10,000 ₪ לחודש, מבלי שניתן כל הסבר להבדל הניכר בין
19 הסכומים הנטענים.
20
- 21 7. לשם השלמת הדברים יאמר, כי האב הכחיש שהוא עובד בכתיבת מזוזות, אם כי הודה
22 שעשה כן בשנים עברו. האב הוסיף והעיד, כי מחמת מגבלה רפואית כלשהי נבצר ממנו
23 לכתוב מזוזות. דא עקא, שהאב לא טרח לתמוך טענתו זו בראיה כלשהי, לרבות בחוות דעת
24 רפואית המאששת את הטענה בדבר אותה מגבלה רפואית. עוד העיד האב, כי בעבר, עת
25 עסק בכתיבת מזוזות, היה מוכר מזוזה-מזוזה וחצי ליום, כאשר הכנסתו התפעולית (הכנסה
26 בניכוי הוצאות לשם ייצור המזוזה) הגיעה לכדי 47 ₪ לכל מזוזה. סוגיה נוספת אותה יש
27 לציין היא, כי בעת הזו משתכרת האם סך של כ- 3,300 ₪ לחודש מקצבת הבטחת הכנסה
28 מאת המל"ל, בגינה ובגין שתי הקטינות. כן היא מקבלת עבור הקטינות קצבת ילדים בסך
29 438 ₪. ראו: סעיפים 22-23 לתצהיר האם מחודש 7/13.
30
- 31 8. אין מחלוקת ממשית, כי הצדדים חסרי אמצעים והתקיימו בצמצום, יחד עם ילדיהם, קודם
32 לפירוד, ואף כעת אינם עתירי משאבים, וזאת בלשון המעטה. עוד יש לזכור, שכל סכום
33 אותו יחויב האב לשלם לאם בגין מזונות הקטינות, יצמצם את מקורותיו ויפגע ביכולתו
34 לספק את צרכי הקטינים, הנמצאים כאמור במשמורתו.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
9. בהתאם לדין האישי החל על הצדדים חובת אב במזונותיהם ההכרחיים של ילדיו הקטינים עד גיל 6 היא חובה מוחלטת ובלעדית, כדי כיסוי צרכיהם ההכרחיים, ואילו באשר למימון צרכים שהם מעבר לכך, מוטלת החובה על שני ההורים, מדין צדקה, ביחס ישיר להכנסותיהם. ראו: ע"א 1375/93 אביטבול נ' אביטבול, פ"ד (1) 215, 219 (1996); ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2) 14, 20 (1984); ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449, 456-457 (1982).
10. לעניין צרכיו הבסיסיים של קטין, הדין הוא שאלה לא נקבעים על פי יכולתו הכלכלית של האב. מדובר בחובה הלכתית/משפטית שהקריטריון היחיד לה הוא צורכי הקטינים, כפי שנקבע בשולחן ערוך, אבן העזר, סימן ע"ג, סעיף ו': "ואינו נותן להם כפי עושרו אלא כפי צרכם בלבד" כמו כן נקבע בע"א 591/81 הנ"ל, כי הצרכים הבסיסיים הם צרכים מינימאליים השווים לכל ילד, ללא קשר למצבם הכלכלי של הוריו.
11. בגדר צרכים הכרחיים של קטין, שחובתו הבלעדית של כל אב לספק במלואם, נכללות רק חלק מהוצאות המשפחה. סעיפי התצרוכת שנחשבים הכרחיים הם: דיור (שכר דירה והוצאות דיור שוטפות - אחזקת דירה, ריהוט וציוד לבית, מים, חשמל, גז, ארנונה וטלפון), מזון, ביגוד והנעלה, חינוך בריאות ותחבורה וש ויכללו בסל זה הוצאות מיוחדות לקטין אשר אינן נכללות בסל של קטין אחר, כמו הוצאות רפואיות מיוחדות, שיעורים פרטיים בשל קשיי למידה מאובחנים וכיו"ב. מה שמעבר לכך (פגון צעצועים, חופשות, ביגוד וצרכי חינוך מעבר למינימום הנדרש) נכללים במסגרת מזונות מדין צדקה.
12. החיוב מדין צדקה נסמך על שלושה פרמטרים: האחד, אמידות החזרה - מי שיש בכוחו הכלכלי לזון עצמו כפי צרכיו, ועדיין נותרת בידו היכולת הכלכלית ראו: ע"א 4480/93 פלונית נ' פלונית, פ"ד מח(3) 461, 483 (1994); ע"א 591/81 הנ"ל, ע"א 466/82 גרובשטיין נ' גרובשטיין, פ"ד לו(4) 157, 163 (1982); השני, חובת הצדקה היא כלפי נצרך, קרי - כלפי מי שאין בכוחו לדאוג לצרכיו. ראו: ע"א 247/64 רושטש נ' רושטש, פ"ד יח(4) 264, 269 (1964); ע"א 210/82 הנ"ל בע"מ 21; השלישי, כדי מחסורו של הנצרך. ראו: ע"א 210/82 הנ"ל; ע"א 591/81 הנ"ל.
13. יש לציין, כי בחובה מדין צדקה שווים האם והאב, וחיוב האם במזונות ילדיה תלוי ביכולתה לתת צדקה (על פי הפרמטרים שלעיל). החלוקה בין שני ההורים תהיה חלוקה "שוויונית", להבדיל מחלוקה שווה. ראו: ע"א 210/82 הנ"ל. קרי - חלוקה יחסית בין ההורים בהתחשב בהכנסתו הפנויה של כל אחד מהם. בקביעת ההכנסות "הפנויות" יבדוק

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1 בית המשפט את הוצאותיו ההכרחיות והסבירות של כל הורה, ויתחשב גם בהוצאות
2 העקיפות וההשלכות הכלכליות הרחבות שנוצרו בעקבות הפירוד בין בני הזוג.
3
- 4 14. באשר למזונות הקטינים מגיל 6 עד גיל 15 קיימות דעות לכאן ולכאן, כאשר יש הסוברים
5 שחובת האב לזון את הקטין כדי צרכיו ההכרחיים מוחלטת ויש הסוברים שעסקין בחובה
6 מדין צדקה בלבד, החלה באופן שוויוני על האם והאב. ראו: תמ"ש (י-ם) 2480/04 ב.ס. נ'
7 נ.מ. (2006); תמ"ש (י-ם) 1886/04 א.ל. נ' פ.ל. (2006); בע"מ 57/08 פלוני נ' פלונית (2008)
8 פסקה ה' להחלטה. נשמעו אף גישות לפיהן, מקום בו הטלת מלוא הנטל על האב מוביל
9 לתוצאה קשה ולא הוגנת, יש לעשות שימוש בכלל ההלכתי "קיים ליי" ולקבוע שחובת האב
10 במזונות ההכרחיים מגיל 6 עד 15 מבוססת על דיני הצדקה. ראו: תמ"ש (כפר סבא)
11 28050/04 א.ג. נ' א.מ. (2006). כן קיימת גישה לפיה ניתן להגיע לאותו פתרון באמצעות
12 שימוש בדיני היורש של המשפט העברי, כאשר יישום דיני המזונות כפשוטם מוביל לתוצאה
13 קשה. ראו: תמ"ש (ת"א) 82010/96 י.ס. נ' י.ח. (1997); ע"מ (מחוזי י-ם) 367/02 פלוני נ'
14 אלמונית (2003).
- 15
- 16 15. כאשר עסקין בחיוב במזונות קטינים מעל גיל 15 ובגירים, הרי, שדין האב והאם שווה לכל
17 דבר ועניין ועסקין בחובה מדין צדקה.
18
- 19 16. המשמעות הפרקטית של האמור הוא שמעל לגיל 15 ועל פי השיטה האחרת מעל גיל חמש
20 עשרה, יש להתחשב במכלול הנסיבות של שני ההורים, כולל הכנסותיהם הפנויות, עלויות
21 ישירות ועקיפות של המצב שנוצר בעקבות הפירוד, הנטל הכלכלי המוטל על ההורה
22 המשמורן, מעבר להוצאות המפורטות בתקציב/תקציבו החודשי, וחלוקת הנטל באופן
23 שוויוני/יחסי על בסיס שכלול כל האמור.
24
- 25 17. לאור זכותם החוקתית של ההורים לשיווין, יש לפרש את צרכי ההכרחיים של הקטין
26 בצמצום וכפועל יוצא מכך להטיל חובה שווה על ההורים כאשר לצרכים העולים על אותם
27 צרכים מינימאליים. ראו: תמ"ש (ת"א) 13990/96 הנ"ל; תמ"ש (קריית) 3441/08 פלונית נ'
28 אלמונים (2011); תמ"ש (טבריה) 6489-08-09 ש.ע. נ' ש.ב.ס. (2010).
29
- 30 18. לפיכך, יש להתחשב במכלול הנסיבות, אף כאשר עסקין בקטיני קטינים, תוך הבאה
31 בחשבון של השוויון המהותי בין ההורים ואף בין הקטינים לבין עצמם. כאמור,
32 הצרכים הבסיסיים הינם צרכים השווים לכל ילד, ללא קשר ליכולתם הכלכלית של הוריו.
33 לטעמי, צרכים בסיסיים אלה, בהם מחויב האב באופן מוחלט ובלעדי, בין עד הגיע הילד
34 לגיל 6 ובין עד הגיעו לגיל 15, לפי הגישה האחרת, הינם הצרכים הבסיסיים של ילד

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1 מהעשירון הסוציאקונומי התחתון. המיינומום הנדרש לשם מחיית ילד זהה לילד באשר
 2 הוא, בין אם הוריו עניים ובין אם אמידים (זאת למעט ילד עם צרכים מיוחדים). השוו:
 3 תמ"ש (י-ם) 2480/04 הנ"ל פסקה 29 לפסה"ד; תמ"ש (י-ם) 22601/03 מ.ר. נ' ד.פ.ר. (2005)
 4 פסקה 77 לפסה"ד.
 5
- 6 19. שהרי מקום שאין כל חשיבות לזהות האב, צרכיו ויכולתו הכלכלית, לשם קביעת אותם
 7 צרכים הכרחיים, סבורני, כי אין מקום ככלל אף לשקול את צרכיו הפרטניים של הילד
 8 הספציפי בו דנים (לצרכי קביעת אותם צרכים הכרחיים מינימאליים בהם חב האב
 9 אבסולוטי). נקודת המוצא לקביעת אותם צרכים הכרחיים הינה איפוא צרכי ילד
 10 מהעשירון הסוציאקונומי התחתון. שקילת צרכי הילד הספציפי בו דנים תעשה על רקע
 11 כלל הנסיבות, לרבות צרכיו הפרטניים של אותו הילד ויכולתם הכלכלית של הוריו. השוו:
 12 ע"מ (מחוזי י-ם) 638/04 ת.ר. נ' ר.ר. (2005).
 13
- 14 20. מהאמור עולה איפוא, כי מקום בו הילד משתייך לאותם תשעים אחוזים מהאוכלוסייה,
 15 שאינה חלק מהעשירון התחתון, סבנם מזונות הילד, העולה על אותם צרכים הכרחיים של
 16 ילד מהעשירון התחתון, ייפסקימדין צדקה. פסיקה זו תעשה בהתחשב בכלל נסיבות העניין,
 17 תוך שקילת הכנסות האם, האב, צרכי הנוגעים בדבר ועוד.
 18
- 19 21. כפי שנכתב לעיל, פסיקת דמי המזונות נעשית על דרך איזון כל המקורות הכלכליים של
 20 המשפחה, לרבות נכסי הצדדים, תוך התחשבות בכלל היכולות מול הצרכים וקביעה
 21 בהתאם לכך את שיעורם הסביר של המזונות. ראו: ע"א 180/80 תמיד נ' תמיד, פ"ד לד(4)
 22 499, 501-502 (1980); בע"מ 5750/03 אוחנה נ' אוחנה (2005); בע"מ 2433/04 צינבוי נ'
 23 צינבוי (2005). אבחן איפוא את המקורות האמורים אל מול צרכי הילדים והצדדים.
 24
- 25 22. האם לא טרחה להביא ראיות באשר לצרכי הקטינות, למעט הנטען בתצהירה וכתב
 26 תביעתה. בסיכומיה ביקשה האם להיבנות מהחוקה העובדתית הניתנת לסתירה, אשר
 27 נקבעה בפסיקת בתי המשפט, לפיה צרכיו הבסיסיים של קטין עומדים על סך 1,400 ₪
 28 לחודש, לא כולל חינוך ומדור. אכן נקודת המוצא היא, כי צרכיו המינימאליים של קטין
 29 הינם סך 1,400 ₪ לחודש, כפי שנקבע בחוקה העובדתית הניתנת לסתירה, אשר פותחה על
 30 ידי בתי המשפט. ראו: בר"ע (מחוזי ת"א) 1895/02 ב.ג. נ' ב.ג. (2003); ע"מ 789/05 (מחוזי
 31 י-ם) ע.ד. נ' ע.י. (2006); בע"מ 8542/10 פלוני נ' פלונית (2010). יחד עם זאת יש לזכור את
 32 כלל ההוצאה השולית הפותחת. ראו: ע"א 552/87 ורד נ' ורד, פ"ד מב(3) 599 (1988) ונתוני
 33 הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה באשר להוצאה השולית הפותחת המובאים בפסק דיני
 34 בתמ"ש (משפחה י-ם) 3640/10 א.ב. נ' צ.ב. (2012).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

23. כן יש לזכור, כי עסקינן בחזקה עובדתית הניתנת לסתירה. קרי – בידי הצדדים להביא ראיות לסתור את אותה חזקה ולהצביע על כך שצרכיהם ההכרחיים של הקטינים עולים או נופלים מסכום החזקה. השוו: י' קדמי, על הראיות, חלק רביעי, מהדורה משולבת ומעודכנת, תשי"ע – 2009, בעמ' 1781-1784.
24. במקרה קא עסקינן נסתרה החזקה האמורה בטענות האם עצמה, בכתב תביעתה ובתצהיר עדותה הראשית. האם טענה כאמור מלכתחילה, כי צרכי [REDACTED] מגיעים לכדי 950 ₪ לחודש, ואילו צרכי [REDACTED] לכדי 1,500 ₪ לחודש, לא כולל רכיב המזור, אך כולל רכיב החינוך. האם לא נתנה כל הסבר לטענותיה המאוחרות בתצהיר עדותה הראשית מחודש 7/13, הכיצד היא טוענת לצרכים הגדולים פי שניים לערך, ולפיכך יש לדחות את גרסתה המאוחרת ולהעדיף את גרסתה הראשונה. יחד עם זאת יש מקום להפחית מצרכיה הנטענים של [REDACTED] את ההוצאה בגין טיטולים, בסך 200 ₪ לחודש, שכן יש להניח שמאז הוגשה התביעה בת זו גדלה ונגמלה מחיתולים. יוזכר כי האב לא הביא כל גרסה נגדית ברורה באשר לצרכי הבנות. בנסיבות אלה יש לקבל את גרסת האם לפיה, סך צרכי הבת [REDACTED] מגיעים לכדי 950 ₪ לחודש ואילו סך צרכי הבת [REDACTED] מגיעים לכדי 1,300 ₪ לחודש.
25. באשר לרכיב המזור יאמר, כפי האם טענה להוצאות מדור עבור הקטינות. ברם, לגרסת האם עצמה, בעת הזו אין לה כל הוצאות מדור עבור הקטינות. אמנם, ייתכן ובעתיד תחפוץ האם לעבור להתגורר במקום אחר, יחד עם הקטינות, ולעזוב לשם כך את בית הוריה. הכלל הוא כי חלקן של שתי קטינות המתגוררות עם ההורה המשמורן בעלות המזור הוא 40% מכלל העלות (כאשר עסקינן בקטין אחד החזקה היא שליש בלבד). ראו: ע"א 52/87 ה"א נ' ה"א, פ"ד (מג) 205, 201 (4) 205 (1989); ע"א 764/87 א"ה נ' א"ה (1987). הואיל ובעת הזו אין לאם כל הוצאה מוכחת עבור מזור, והיא אף לא הצביעה על כוונה קונקרטית לעבור להתגורר במזור אחר, בו תהא לה הוצאה עבור מזור, וממילא אף לא הסבירה כיצד בדעתה לממן את אותו חלק בעלות המזור (60%) החל עליה, איני מוצא לנכון בעת הזו לזכות את הקטינות בעלות מזורן העתידי. אם וכאשר תבקש האם לשכור לה ולקטינות מזור, יהיה מקום לדון בסוגיה זו על פי תביעת האם שתוגש בעניין זה.
26. יכולתה הכלכלית של האם אינה שנויה למעשה במחלוקת. זו מתקיימת מקצבת הבטחת הכנסה וקצבת ילדים, בגין הקטינות, בסך כולל של 3,750 ₪ לערך. מאידך גיסא יכולתו הכלכלית של האב אינה ברורה די צורכה. מתד מסכימים הצדדים, כי אף עת התגוררו יחדיו, חיו ברמת חיים סוציו אקונומית נמוכה מאד. בנסיבות אלה, הדעת נותנת שאף הכנסת האב, הוא אשר פרנס את משק הבית, שכן האם לא עבדה, הייתה נמוכה. כמה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1 הייתה אותה הכנסה ומה כושר השתכרות האב היום ? נוכח מיעוט ראיות הצדדים ניתן אך
2 לשער נתונים אלו.
3
- 4 27. בכתב תביעתה טענה האם, כי הכנסתו החודשית של משק הבית הגיעה לכדי 5,100 ₪ לערך
5 (שכר עבודתו של האב בתלמוד התורה בסך 2,500 ₪, השלמת הכנסה מאת המלייל בסך
6 1,500 ₪ לחודש וכן קצבת ילדים בסך 1,126 ₪ לחודש). לסך האמור יש להוסיף, לטענת
7 האם, את הכנסת האב מעבודתו כסופר סת"ם. בכתב הגנתו הודה למעשה האב בטענות
8 האם כאשר לסך הכנסתו, למעט סוגיית ההכנסה מעבודתו כסופר סת"ם. יוער, כי כיום
9 מתחלקת קצבת הילדים בין שני ההורים, באופן יחסי למספר הילדים הנמצאים בחזקת מי
10 מהם.
11
- 12 28. לוז המחלוקת הינו לאפוא האם האב משתכר סכומים נוספים בגין עבודה כסופר סת"ם,
13 ככל שמשתכר כמה משתכר, ולמצער האם ביכולתו למצות את כושר השתכרותו ולהשתכר
14 סכומים נוספים לגרסת האב עצמו, הוא עבד עד לאחרונה במשרה חלקית בלבד, ולפיכך
15 לכאורה עיתותיו בידיו לשם מציאת פרנסה נוספת. יחד עם זאת, יש להביא בחשבון את
16 העובדה שכיום האב הוא המטפל העיקרי בשלושת הקטינים, ויש להביא בחשבון אף את
17 טובתם של קטינים אלה, והצורך של האב לטפל בהם, בעת קביעת כושר השתכרותו.
18
- 19 29. לגרסת האב עצמו, בעבר עלה בידו למכור מזוזה על מזוזה וחצי ליום תמורת סך 47 ₪
20 למזוזה. לפיכך, באם ישוב לעבוד בתחום זה, הדעת נותנת שיהיה בידו להשתכר מידי חודש
21 סך נוסף של כאלפיים וחמש מאות שקלים חדשים. יש לדחות את גרסת האם באשר
22 לשיעורי השתכרות האב מכתובת המזוזות, שכן אלו לא נתמכו בכל ראיה, ואף על פי עדות
23 האם עצמה, אין לה למעשה כל מושג כמה השתכר האב מכתובת מזוזות, ואף אין בידיה כל
24 ראיה ממנה ניתן ללמוד כיצד לאמוד את כושר השתכרותו, או את השתכרותו בפועל. יחד
25 עם האמור, מקום שלגרסת האב עצמו, עיתותיו בידיו לשם מציאת פרנסה חלופית, בין כי
26 אינו עובד היום ובין כי עד לאחרונה עבד במשרה חלקית בלבד, יש לקבוע שבידי האב
27 להשתכר מידי חודש, מכלל המקורות, לרבות מיצוי כושר השתכרותו מכתובת מזוזות, סך
28 של 5,500 ₪.
29
- 30 30. לשם השלמת הדברים יאמר, כי לא הבאתי בחשבון את דירת הצדדים. כאמור לצדדים
31 דירה משותפת, עליה רובצת הלוואה המובטחת במשכנתא, הנפרעת בתשלומים חודשיים
32 בסך 400 ₪. שני הצדדים לא טענו דבר באשר ליכולת מי מהם למכור את זכויותיו בדירה
33 לשם תשלום דמי מזונות הקטינים. לא ברור אף האם קיימת בעת הזו תועלת כלכלית במכר
34 הדירה, שכן הדעת נותנת כי באם תימכר הדירה והאב והקטינים יעברו להתגורר במדור

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1 אחר, יהיה עליהם לשלם דמי שכירות בסכום חודשי העולה באופן ניכר על ההחזר החודשי
2 של הלוואת המשכנתא.
3
- 4 31. בהתחשב במצבם הכלכלי הדחוק של הצדדים סבורני, כי אכן יש לפרש את הדין החל
5 עליהם באופן שאינו מטיל על האב חובה אבסולוטית במזונותיה ההכרחיים של הבת, **הבת**
6 אשר גילה היום למעלה משש שנים. כפי שיובהר להלן, האם אף מקבלת בפועל עבור הבת
7 סכום כסף מאת המוסד לביטוח לאומי, המגיע לכדי שני שלישים מסכום צרכיה
8 ההכרחיים של הבת, **הבת**. חוששני כי כל סכום מזונות אותו יחויב האב לשלם לאם, בגין
9 מזונות הקטינות יבוא על חשבון מזונות הקטינים, המתגוררים עמו. עם כל ההבנה למצוקת
10 הקטינות, **הבנות** שדמון אינו סמוק מדמם של אחיהם הקטינים, ואין להעדיף את סיפוק
11 צרכיה המינימאליים של הקטינות על סיפוק צרכיהם המינימאליים של הקטינים.
12
- 13 32. כאמור המוסד לביטוח לאומי משלם לאם קצבת הבטחת הכנסה בסך של כ- 3,300 ₪
14 לחודש וכן קצבת ילדים, בגין שתי הקטינות גם יחד, בסך 438 ₪ לחודש. עיון באתר
15 האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי מלמד, כי אילו התגוררה האם לבדה, ללא הקטינות,
16 הייתה מקבלת קצבת הבטחת הכנסה חודשית בסך 1,697 ₪. אילו הייתה מתגוררת אך עם
17 אחת הקטינות היה סכום הקצבה 2,843 ₪ לחודש. כאשר היא מתגוררת עם שתי הקטינות
18 גם יחד מגיעה הקצבה האמורה לכדי 3,310 ₪ לחודש. נמצא איפוא, כי בגין הבת **הבת**
19 מקבלת האם מאת המלי"ל סך 686 ₪ לחודש, ואילו בגין הבת **הבת** מקבלת האם מאת
20 המלי"ל סך 1,365 ₪ לחודש.
21
- 22 33. הדין הוא, כי קצבה המתקבלת מאת המוסד לביטוח לאומי עבור ילד נועדה מעצם מהותה
23 למזונותיו, ולפיכך היא מותרת בניכוי מסכום המזונות אותם על האב לשלם עבורו. ראו:
24 ע"א 254/76 ינקוביץ נ' ינקוביץ, פ"ד לא(3) 169, 173 (1977); ע"א 302/80 אגלזיאס נ'
25 אגלזיאס (1980); תמ"ש (י-ם) 26310/97 בר ישי נ' שרעבי (2001); ע"מ (מחוזי באר שבע)
26 121/04 ס.י. נ' ס.ק. (2006). יוער, כי ניתן אולי להסיק מדברי כבי השופט בן פורת בע"א
27 254/76 הנ"ל, כי מקום בו עסקינן בקטין שגילו מתחת לשש שנים, אין לנכות את קצבאות
28 המלי"ל המשולמות בגינו. דומני כי עסקינן ב- obiter dictum, אשר אין בו כדי לחייב
29 קביעה מעין זו. כן ניתן לומר, כי אי התחשבות בנכסי ומקורותיו של הקטין עצמו, אף טרם
30 הגיעו לגיל 6 אינה נקייה מספקות, ולמצער קיימת גישה הלכתית התומכת דווקא
31 בהתחשבות במקורות הקטין עצמו, אף טרם הגיעו לגיל שש שנים. בנסיבות אלה, ניתן
32 במקרים מתאימים להשתמש בכלל ההלכתי "קיים ליי" כאמור לעיל. ראו: תמ"ש (כפר סבא)
33 28050/04 הנ"ל, ובפרט פסקה 10 לפסק הדין.
34

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

05 נובמבר 2013

תמ"ש 21412-09-11

- 1 34. במקרה קא עסקיני, צרכיה ההכרחיים של חבת [REDACTED], הם למעשה הצרכים היחידים
- 2 שהוכחו בהליך דין (ואף זאת נוכח הימנעות האב מלהעלות גרסה נגדית) מגיעים לכדי סך
- 3 1,300 ₪, וצרכים אלו ממומנים במלואם, באמצעות הקצבות אותם מקבלת האם עבור
- 4 קטינה זו מאת המל"ל. באשר לבת [REDACTED] יאמר, כי יש לנכות מצרכיה את הסכום שמשלם
- 5 בגינה המל"ל. כמו כן מחמת התוצאה הקשה שתיווצר באם יחויב האב ביתרת מזונותיה,
- 6 היא פגיעה ממשית בקטינים, אשר מטה לחמם יפגע עד מאד, יש לפרש את חיוב האב
- 7 במזונותיה כחיוב מדין צדקה, ובהעדר יכולת לאב אין להשית עליו חיוב במזונותיה.
- 8
- 9 35. בשולי הדברים יאמר, כי אף אם נבחן את סוגיית חיוב המזונות דן באופן כלכלי גרידא, על
- 10 פי שיטת היחידה, או שיטת כלל המקורות והצרכים, נגיע לתוצאה דומה. כלל מקורות שבע
- 11 הנפשות בהן עסקינו כ- 9,000 ₪ לחודש. מתוכם מקורות האם בסך כ- 4,000 ₪ ומקורות
- 12 האב בסך כ- 5,000 ₪. האם מכלכלת שלוש נפשות, ואילו האב מכלכל ארבע נפשות.
- 13 חלוקת כלל המקורות ביחס של ארבע אל מול חמש מובילה לתוצאה כלכלית סבירה
- 14 בנסיבות העניין.
- 15
- 16 אשר על כן נדחית תביעת הקטינות למזונותיהן.
- 17 למען הסר ספק אבהיר את המובן מאליו, כי באם יחול שינוי נסיבות ממשי המצדיק לטעם
- 18 האם את שינוי החיוב במזונות, היא זכאית להגיש תביעה מתאימה והעניין ידון.
- 19
- 20 ניתן היום, בי כסלו תשע"ד, 05 נובמבר 2013, בהעדר הצדדים.
- 21
- 22

משרד המשפטים
 בית דין לענייני משפחה
 בירושלים
 נמרוך פלקס ושופט

היום נעשה לקטיני ממומנת בירושלים
 היום 05.11.13
 שהתקבל זה נכון לתאריך למקור
 6-11-13
 בית משפט

23
24